

N:o 101.

Af Herr **Olof Wijk**: *Om förhöjning i pension till f. d. Kronobageriföreståndaren R. Greiffe.*

Vid 1871 års riksdag beslöts, uppå nådig proposition, att kronobagerirörelsen i Göteborg komme att med samma års slut upphöra och den därför afsedda tjänstebefattning, hvilken R. Greiffe då såsom kronobageriföreståndare innehade, skulle vid samma tid indragas, äfvensom att bemälda Greiffe, »hvilken icke kunde skiljas från honom tillförsäkrade löneförmåner», skulle å allmänna indragningsstaten uppföras till åtnjutande under sin återstående lifstid af pension med 300 R:dr; dock med skyldighet att vara underkastad den jemkning i beloppet som blefve en följd af hans befordran till annan allmän tjänst.

De löneförmåner, som tillkommit kronobageriföreståndaren, hafva bestått dels uti lön och inqvartering, den förra 250 R:dr och den sednare 50 R:dr, och dels uti vinst vid förbakningen. Detta framgår utaf en under den 14 Juni 1755 utgifven, i författningssamling intagen »*beskrifning om det vid Kongl. Amiralitetet brukliga bakningssättet, enligt ett af Kongl. Maj:t i nåder gilladt reglemente under den 6 September 1751*», deruti bland annat förekommer: att som kronobagaren är förbunden till ett visst beräkande på vinst och förlust, på det han med så mycket större flit, tillsyn och aktsamhet må förrätta sin syssla, så kan han icke heller undgå att uppfylla hvad som brister, emot det som Kongl. kollegium i förberörda måtto föreskrifvit, hvilket determinerande likväl sker på så lindrigt sätt, att en trogen och uppmärksam bagare löper ingen fara för brist, men kan nästan alltid vara säker på något öfverskott, det han får till godo njuta, antingen in natura eller ock skälig betalning dertill, men att, på det denna vinst för bagaren ändå må hafva någon närmare gräns, det föreskrifvits huru mycket bröd, som af bagaren bör levereras utaf hvarje lispund mjöl, äfvensom maximum af bagarens behållning hvad brödet angår, motsvarande något öfver $2\frac{1}{2}$ procent af förbakningen; en föreskrift som alltsedan och ännu vid tjeustens indragning ländt till efterrättelse. Och har för lika ändamål äfven blifvit bestämdt, huru mycken ved bagaren hade att använda vid förbakningen, hvilket bestämmande jemväl gjorts så, att någon vinst för bagaren

skulle uppstå. Att vinst vid förbakningen varit en beräknad löneförmån framgår ytterligare af den omständighet, att lönen blifvit bestämd särdeles låg, helst uppenbart torde vara, det rimligen icke kunnat fordras, att en person med uppbördsansvar skulle kunna affönas med endast 300 R:dr årligen.

Vid detta förhållande, och då afseende fästes dels på Greiffes fullmakt, som icke innefattar att han är skyldig underkasta sig de förändringar i tjensten som kunde finnas nödiga, och dels på 36 § i Regeringsformen, synes mig att ersättning jemväl för vinst på förbakningen, hvilken genom tienstens indragning Greiffe frångått, icke kan honom förvägras. Att en dylik ersättning icke hittills kommit honom till del, har efter min åsigt varit en gifven följd deraf, att Greiffe icke lemnat någon utredning, hvarefter berörda ersättning kunnat beräknas, men då han nu mera genom handlingar, dem jag torde vid frågans behandling få framlägga, lemnat en sådan utredning, så vidt det varit honom möjligt annorledes än genom egen uppgift, hels: någon särskild räkning öfver dylik behållning icke lärer påkallats hvarken vid Göteborgs, Stockholms eller andra kronobagerier, torde godtgörelse för berörda löneförmåner nu mera icke böra honom frånhållas; uppgående ifrågavarande vinst, enligt samma utredning, till ett sammanlagdt belopp af 1,480 R:dr.

Äfven om den rättsliga sidan af saken alldeles icke tages i betraktande, synes mig vara med billighet öfverensstämmande, att en person, som i nära 29 år innehaft kronans tienst och derpå haft sin bergning, icke skiljes från samma tienst mot en ersättning af endast 300 R:dr, ett belopp, knappast förslående till beredande af en anständig bostad, hvartill ytterligare kommer svårigheten för Greiffe att vid en nu mera framskriden ålder erhålla annan tienst, hvilket äfven visat sig, då han efter afskedstagandet sökt annan allmän anställning, nemligen såsom postmästare.

Jag vågar alltså vördsamt anhålla:

att Riksdagen måtte tillerkänna Kronobageriföreståndaren R. Greiffe, utom den pension af 300 R:dr, motsvarande kontant lön och inqvartering, som honom redan blifvit tillförsäkrad, en förhöjning i pensionen af 1,480 R:dr, motsvarande hans öfriga hafda löneförmåner.

Om remiss till vederbörligt Utskott anhålles.

Stockholm den 29 Januari 1873.

Olof Wik.